

חג שמח ומועדים לשמחה

הברכה "חג שמח" שגורה על לשוננו בתקופת החגים, אך לא תמיד היא הייתה חלק ממסורת החגים היהודיים. ואכן מקומה נפקד מן הרשימה ברכות ובטו"ן נמוס שפרסם ועד הלשון בשנת תרפ"ח (1928), ותחתיה אנו מוצאים שתי ברכות אחרות הלקוחות ממסורות העדות: "מועדים לשמחה" ו"תזכו לשנים רבות".

ומניין הברכה "חג שמח"? ברכה זו נוצרה בעת החדשה, כנראה בהשפעת היידיש "פרעהלין יום־טוב" (בדומה לגרמנית "Frohes Fest").

להרחבה

מדורים חגיגיים באתר: [סוכות](#) | [שמחת תורה](#)

עדכונים

■ **עדכון:** לפי הנחיות הממשלה, העבודה באקדמיה ללשון העברית מתנהלת במתכונת מצומצמת.

■ **אתם מוזמנים לעדכן חברים דוברי אנגלית:** לטובת ציבור המתעניינים הרבים ואוהדי האקדמיה ללשון העברית בחו"ל הקמנו אתר חדש באנגלית, וכן התחלנו לשלוח איגרות מידע בשפה האנגלית אחת לרבעון:

■ [Our New English Website](#)

■ [Subscribe to our Quarterly English Newsletter](#)

אתם מוזמנים להעשיר את עצמכם בתקופת הסגר גם מהבית:

■ **השתלמות ניקוד בעשרה מפגשים** – בעקבות הביקוש הרב פתחנו השתלמות נוספת בשעות הערב. להרשמה להשתלמות בשעות הבוקר | להרשמה להשתלמות בשעות הערב

■ **סדנאות כתיב מקוונות** – נמשכת ההרשמה לסדנאות על הכתיב המלא. בייחוד נדון בכללים שהשתנו לפני שנים אחדות. לפרטים ולהרשמה

■ **סדנאות פיסוק מקוונות** – בסדנאות נפסק טקסט על פי כללי הפיסוק. המשתתפים יוזמנו להשתתף השתתפות פעילה ולשאול שאלות. לפרטים ולהרשמה

בספר שמות נאמר: "שלוש רגלים תחג לי בשנה" (כג, יד). פירוש המילה רגל בפסוק הזה הוא 'פעם'. שלושה רגלים הן שלושה פעמים.

בספרות חז"ל קיבלה המילה רגל משמעות נוספת: כל אחד משלושת המועדים שהפסוק מכוון אליהם: פסח, שבועות וסוכות. בד בבד נוצר בלשון חז"ל בידול דקדוקי בין שני השימושים של המילה: רגל במשמעות הראשונית של שם איבר בגוף משמשת בלשון נקבה, ואילו רגל במשמעות חג – בלשון זכר.

יש אפוא מקום לשתי דרכי ההבעה: 'שלוש רגלים' על פי הכתוב בספר שמות ו'שלושה רגלים' על פי הנוהג בלשון חז"ל בשינוי המשמעות ובשינוי המין הדקדוקי שחלו במילה.

להרחבה

שפה שאנשים אוהבים – הסיפור של מיכאלינה ודמיאן

מיכאלינה ידציאק ודמיאן קבפיסיביץ' הם שני סטודנטים פולנים הלומדים בפקולטה ללימודי העברית באוניברסיטת ורשה – לאחרונה קיבלנו מהם פנייה מפתיעה ובה הם ביקשו להודות לנו על הפעילות המקוונת שלנו. ביקשנו מהם לכתוב כמה מילים על הבחירה הייחודית של צעירים פולנים ללמוד עברית.

אלו המילים המרגשות שכתבה לנו מיכאלינה: "אולי זה התחיל כבר בילדותי? אי אפשר לחיות בפולין ולא להתעניין בהיסטוריה ובתרבות של היהודים... אחרי כמה ביקורים בארץ הבנתי שאין לי כבר דרך חזרה! התאהבתי לגמרי בתרבות, בספרות ובעיקר – בשפה עצמה. התאהבתי בשפה עתיקה, אבל חיה ומשתנה כל הזמן; בשפה שמלאה מילים תנ"כיות המתארות חיים יומיומיים; בשפה עם דקדוק מסודר הבונה בנייני מציאות משרשי מילים; בהיגיון של כללים ובשיגעון של אסוציאציות."

לקריאת הקטע המלא

שמות ומשמעויות – הדס

בתנ"ך נקשר שמו של ההדס בנבואות נחמה. בספר ישעיהו נזכר למשל ההדס עם שמות עצים אחרים שמסמלים הפיכת שממה למקום פורח: "אֶתֶּן בַּמִּדְבָּר אֶרֶז שֶׁטֶה וְהָדָס וְעֵץ שָׁמֶן, אֲשֵׁים בְּעֶרְבָה בְּרוֹשׁ תִּדְהָר וְתֹאשׂוּר יִחְדּוּ" (מא, יט). ההדס משאיר רושם חיובי בולט גם בספרות חז"ל, כך למשל: "הרואה הדס בחלום – נכסיו מצליחין לו" (בבלי ברכות נז ע"א).

על אף שלל הקשרים שההדס נזכר בהם במקורות העברית הקלסית, אין כל ספק כי הוא קנה את פרסומו דווקא מן המקום שלא ננקב שמו במפורש – הציווי על נטילת ארבעה מינים בחג הסוכות: "וְלָקַחְתֶּם לָכֶם בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן פְּרִי עֵץ הָדָר כַּפֹּת תְּמָרִים וְעֵנָף עֵץ עֵבֶת וְעַרְבֵי נָחַל" (ויקרא כג, מ). התלמוד מזהה "ענף עץ עבת" עם הדס, ומקובל כי אין זו אלא מסורת קדומה שרק נתמכת בדרשת הפסוק.

פרסום חדש באתר על משמעות השם הדס

שאלה בעברית

תמיכה באקדמיה

להתראות באיגרת הבאה!